

prof. Christos MANDZIOS

– rzeźbiarz –
ASP Wrocław

– recenzent Pracy Doktorskiej –
zrealizowanej pod kierunkiem
promotor dr hab. Karoliny KOMASY prof. UA Poznań

oraz

promotora pomocniczego
dr Jarosława BOGUCKIEGO z UA w Poznaniu

o tytule:

Re/interpretacje zła

na podstawie realizacji wybranych artystów i własnego doświadczenia

mgr Szymona ZWOLIŃSKIEGO

z UA w Poznaniu

RECENZJA

1.

INFORMACJE OGÓLNE O KANDYDACIE

Szymon ZWOLIŃSKI – ur. 27 października 1981 roku w Toruniu – jawi mi się, jako osoba o niespokojnym duchu. Inteligentny, śmiały, poszukujący i – *jak sam o sobie napisał w swoim BIO* – z odrobiną szaleństwa ... zbuntowany ...

Jego edukacja ponadpodstawowa rozpoczyna się od:

– Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół Technicznych w Toruniu (1996 – 1999), gdzie zdobył specjalizację hydraulika ...

– następnie swoją dalszą edukację kontynuuje na szczeblu średnim w Technikum nr 4 – *w tymże samym Zespole Szkół Technicznych w Toruniu (1999 – 2002)* – które ukończywszy, zdobył średnie wykształcenie ogólne, w tym średnie zawodowe, jako Technik Budownictwa ...

W latach 2002 – 2004 wyjeżdża z Polski ... pracuje w Wielkiej Brytanii, w Londynie ...

W latach 2004 – 2005 jest studentem Kulturoznawstwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W latach 2005 – 2011 studiuje na Wydziale Rzeźby i Działań Przestrzennych ASP w Poznaniu.

Dyplom zrealizował w I Pracowni Rzeźby prof. Wojciecha KUJAWSKIEGO.

30 września 2011 roku po obronie pracy dyplomowej w zakresie Rzeźby z wynikiem „*bardzo dobry*” uzyskuje tytuł zawodowy magistra sztuki.

Od 2010 do 2012 roku pracuje – *jako wolontariusz* – na stanowisku Laboranta w Warsztacie Odlewnictwa, a od 2012 roku w Pracowni Obrazowania Przestrzennego Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Ze swoją macierzystą uczelnią jest związany po dziś dzień.

*

Patrząc na przebieg edukacji – *od Zasadniczej Szkoły Zawodowej, poprzez Technikum Zawodowe, aż po podejmowane studia wyższe na Kulturoznawstwie i ukończone studia artystyczne* – widzę człowieka poszukującego, dążącego do znalezienia właściwego sobie miejsca ...

... i to mnie ujmuje ...!!!

2.

WSZCZĘCIE PRZEWODU DOKTORSKIEGO

12 czerwca 2014 roku Rada Wydziału Rzeźby i Działań Przestrzennych UA Poznań wszczyna – na podstawie dorobku artystycznego osiągniętego po obronie dyplomu magisterskiego – przewod doktorski „Re/interpretacja zła na podstawie realizacji wybranych artystów i własnego doświadczenia”, powołując przy tym dr hab. Karolinę KOMASĘ (prof. UA Poznań) na promotora doktoratu. Promotorem pomocniczym doktoratu został dr Jarosław BOGUCKI (UA Poznań).

3.

PRZEDŁOŻONA DOKUMENTACJA PRZEWODU DOKTORSKIEGO

3.1.

- opis ogólny -

W dniu 10 kwietnia 2019 roku otrzymałem do oceny wydrukowaną i introligatorską oprawioną ROZPRAWĘ DOKTORSKĄ zatytułowaną „**Re/interpretacja zła na podstawie wybranych artystów i własnego doświadczenia**” autorstwa mgr Szymona ZWOLIŃSKIEGO.

Opracowanie to składa się z tekstu opatrzonego ilustracjami, kończącego się Załącznikiem nr 2 zatytułowanym „*Dokumentacja projektów do pracy praktycznej*”, w którym znajdują się fotografie w ilości 6-ciu szt.

Prócz Rozprawy otrzymałem również zbindowaną dokumentację fotograficzną prac „*Szymon Zwoliński – Wybrane realizacje z lat 2012 – 2014*”, czyli tych powstałych jeszcze przed wszczęciem doktoratu. Temu towarzyszyły dwie luźne kartki z opisem poszczególnych reprodukowanych prac.

Dodatkowo jeszcze przekazano mi skoroszyt z między innymi: Pismem Przewodnim z Dziekanatu do mnie, jako Recenzenta, Kwestionariusz Osobowy Kandydata wraz z informacjami ogólnymi o Kandydacie, w tym też – *powtórzony* – spis aktywności 2011 – 2014.

Poza tym – *w tychże materiałach* – znajdują jednostronicowy tekst A-4: „**OSTATECZNY KRACH SYSTEMU KORPORACJI**”, z podtytułem „**Interpretacja zła w sztuce współczesnej**” Szymona ZWOLIŃSKIEGO przybliżający i opisujący – *zapewne* – proponowany zakres i tytuł przyszłej pracy doktorskiej.

Ów tekst nie jest sygnowany żadnym podpisem.

Materiały te kończą się poświadczonym ksero Dyplomu Ukończenia Studiów Wyższych w UA Poznań, na Wydziale Rzeźby i Działań Przestrzennych, na kierunku Rzeźba...

3.1.1.

Dostarczona dokumentacja – *prócz drukowanej wersji papierowej* – znajduje swoje kompatybilne odzwierciedlenie zapisane na nośniku elektronicznym, czym spełnia wymogi proceduralne.

3.2.

ROZPRAWA DOKTORSKA

Rozprawę Doktorską rozpoczyna Spis Treści.

Znajdziemy tam też Dedykacje i Podziękowania, jak też i Motto ...

Po tym następuje Wstęp, a w dalszej części rozpisane wg rozdziałów zasadnicze treści dysertacji, kończące się KONKLUZJAMI, po których następuje Spis Ilustracji, Bibliografia i dość obszerny Wykaz Stron Internetowych... Do tego tekstu Doktorant dołącza dwa załączniki: z czego Załącznik nr 2, zatytułowany „*Dokumentacja projektów do pracy praktycznej*” – na który składają się fotografie w ilości 6 szt. ze szkicami przestrzennymi... bez tytułów, roku powstania, wymiarów, techniki...

3.2.1.

Rozprawa Doktorska zawiera się na 89 stronach formatu A4.

3.2.2.

W tym opracowaniu (prócz „*projektów do pracy doktorskiej*”) nie znajdują niestety udokumentowanego osiągnięcia artystycznego, ani żadnego innego zestawu dzieł plastycznych stanowiących ostateczny wynik („*produkt*”) wszczętego i zrealizowanego przewodu doktorskiego ... ?!

3.2.3.

Budzi to moje zdziwienie, albowiem „projekty do części praktycznej” są ...
... lecz ...
... są to „tylko” szkice – jak rozumiem – do Pracy Doktorskiej ...
... nie ma ...
... zasadniczej i najważniejszej części pracy doktorskiej z dziedziny sztuk plastycznych...
... nie ma Oryginalnego Dokonania Artystycznego ... !
... !? ...
...

3.2.4.

... za to ...
... mamy całkiem interesująco opracowaną część pisemną – przedstawianą jako „ROZPRAWĘ DOKTORSKĄ” – ukazującą duże zaangażowanie i wiedzę Kandydata, który charakteryzuje się dużą empatią i zaangażowaniem społecznym...

Doktorant – w swoim opracowaniu – porusza żywotne problemy współczesnej cywilizacji, poddanej mocnej presji wszechogarniającego systemu konsumpcyjnego, odbijającego się negatywnymi skutkami na wielu dziedzinach życia ...

Przywołuje niepokojące i bolesne przykłady zarówno ze współczesności, jak i z minionych historycznie czasów ...

... jestem pod wrażeniem tego opracowania ... !!!

... emanuje z niej Autor, który jest poszukującym, refleksyjnym, czytany i energicznym człowiekiem, któremu nie obca jest postawa ryzykanta, buntownika ...

...
... cenię to ... !!!

3.2.5.

... ale ...

...
... co z ustawowo wymaganym „oryginalnym osiągnięciem artystycznym” ... ???

3.2.6.

... co mam recenzować ... ?

... załączone „projekty do części praktycznej” ... ?

...
... doznałem konfuzji ... !

3.2.7.

... cóż ...

... powstała pilna potrzeba wyjaśnienia ...

CZYM MA BYĆ PRACA DOKTORSKA

w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej – sztuki piękne ... ?

... nie ma innego sposobu...

... jak tylko ...

... sięgnąć do źródeł zapisów, regulujących te kwestie ...

...

... i tak, obowiązująca ...

USTAWA z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach (...) w zakresie sztuki
stanowi co następuje:

Art. 13.

1. Rozprawa doktorska, przygotowywana pod opieką promotora albo pod opieką promotora i promotora pomocniczego, (...) powinna stanowić (...) oryginalne dokonanie artystyczne oraz wykazywać ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej (...) dyscyplinie artystycznej oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy (...) artystycznej.

3.2.8.

... czyli ...

... w dziedzinie sztuk plastycznych ...

... osiągnięcie artystyczne stanowi merytoryczny i zasadniczy trzon przewodów kwalifikacyjnych...

... Praca „Praktyczna” – jak ją niesłusznie zwie nasz Kandydat (vide str. 9 WSTĘP oraz str. 87 jego Rozprawy Doktorskiej) – nie powinna stanowić jakiegoś „załącznika” do części pisemnej, czy teoretycznej ...

... przeciwnie ... !!!

... owa Praca „Praktyczna” ...

... stanowi właśnie, istotę Rozprawy Doktorskiej ... !!!

... a nie „Część Teoretyczna” ... !!!

3.2.9.

... tu, w tej dokumentacji doktorskiej nastąpiło jakieś błędne przewartościowanie ...

... nadając „części opisowej” rangę wiodącą ... !!!

... jest to głębokim nieporozumieniem i niezrozumieniem istoty przewodów kwalifikacyjnych w – *jakże specyficznej* – dziedzinie sztuk plastycznych ... !!!

...

3.2.10.

... Część Teoretyczna, Część Pisemna...

... ma być opisem i analizą przyjętego założenia artystycznego ...

... ma być opisem i przedstawieniem zakładanych i osiągniętych efektów ...

... na jej podstawie ...

... stwierdza się i ocenia ...

... wiedzę Kandydata w danej dyscyplinie artystycznej ... !!!

3.2.11.

... jest to oczywiste, konsekwentne i logiczne ...

... nasze zdolności i umiejętności nie są powszechne i powszednie ...

... to one właśnie ...

... w dziedzinie sztuk plastycznych ...

... są najważniejsze i składają się na unikalną specyfikę i doniosłość naszych osiągnięć...

3.2.12.

... dlaczego niby ...

... mamy traktować pisanie o działalności artystycznej, pisanie o dziełach...

... jako coś ważniejszego i bardziej doniosłego ...

... niż ...

... same uprawianie twórczości ... ?!

...

3.2.13.

Powiem to jeszcze inaczej ...

... wielkim trudem i unikalną umiejętnością jest tworzenie ...

... jeszcze większym trudem i większą umiejętnością jest tworzenie Dzieł ...

... największym trudem i największą umiejętnością jest tworzenie Dzieł Sztuki ...

... dlatego ...

... nie umniejszamy rangi naszym dokonaniom artystycznym ...

... odpowiednio doceniajmy umiejętności, związane z prowadzeniem działalności twórczej ...

... albowiem ...

... nie każde tworzenie jest Twórczością ...

... nie każda Twórczość daje Dzieło ...

... nie każde Dzieło to Dzieło Sztuki ...

...

3.2.13.

Skoro ...

... **Rozprawa Doktorska** w wypadku sztuk plastycznych...

... to w istocie rzeczy ...

... **oryginalne dokonanie artystyczne** ...

... to ...

... na dopuszczeniu do obrony doktoratu ...

... Kandydaci winni zaprezentować swoje oryginalne dokonanie artystyczne ...

... może to być :

... ekspozycja, pokaz lub inna właściwa forma prezentacji owego dokonania ...

... tak aby ...

... jak najlepiej oddać charakter i jakość domniemanego osiągnięcia ...

... stąd też ...

... w momencie dopuszczania do obrony doktoratu ...

... owo osiągnięcie artystyczne ma być ukończone i udokumentowane ...

... w istocie rzeczy ...

... na podstawie dokumentacji z realizacji przewodu doktorskiego Recenzenci mogą sporządzić swoje opinie ...

... bo jak inaczej mają przygotować swoje opinie i konkluzje do ewentualnego rekomendowania Radzie Wydziału dalszego procedowania ... ?

3.2.14.

... nawet jeśli ...

... owo osiągnięcie ...

... jest realizowane z myślą o wykorzystaniu specyfiki jakiegoś konkretnego miejsca ...

... albo...

... jest ulotną sytuacją efemeryczną ...

... lub ...

... chwilowym zdarzeniem z rodzaju np. performance...

... to Kandydat ...

... ma znaleźć taki sposób ...

... na zaprezentowanie – w swojej dokumentacji doktorskiej – osiągnięcia ...

... aby ...

... ukazać – jak najlepiej – wagę i doniosłość tegoż ...

3.2.15.

... stąd też ...

... dokumentacja merytoryczna doktoratu...

... winna zawierać prócz opisu przyjętego założenia artystycznego

– z odniesieniami wskazującymi o zorientowaniu Kandydata w problematyce sztuki –

... również ...

... dokumentację Dzieła Doktorskiego, czyli – naszym wypadku – osiągnięcia artystycznego ...

3.2.16.

... na podstawie tejże dokumentacji, będzie można ocenić i stwierdzić ...

... poziom pracy artystycznej ...

... oraz ...

... ewentualną ...

... możliwość i umiejętność Kandydata, do samodzielnego prowadzenia pracy artystycznej ...

...

3.2.17.

W końcu ...

... wszczynając doktorat ...

... nasz Kandydat przygotował dokumentację fotograficzną z wybranym zestawem swoich prac powstałych po obronie dyplomu ...!!!

... zebrał je w zbindowany zbiór fotografii ...

... sklasyfikował, opisał ich ideową genezę ... ..

... opatrzył tytułami, podał wymiary i technikę ...

... opatrzył komentarzem „merytorycznym” ...

... zrobił to jak należy ... !!!

... dlaczego ...

... nie zrobił tego z pracami powstałymi w wyniku zrealizowanego przewodu doktorskiego ...?

... tego, nijak nie pojmuję ...?!!!

3.3.

Wniosek o Uzupelnienie Dokumentacji Przewodu Doktorskiego

Wobec zaistniałem sytuacji ...

... nie znając osobiście Kandydata ...

postanowiłem...

3.3.1.

... zadzwonić do Promotora ...

... prosząc o dosłanie brakującej dokumentacji osiągnięcia artystycznego ...

...

3.3.2.

... prócz tego poprosiłem również ...

... o wykaz aktywności od czasu wszczęcia doktoratu ...

... albowiem ...

... od tego czasu minęło prawie 5 lat ...
... to stosunkowo dużo czasu ...
... warto przyrzeć się dokonaniom Kandydata po wszczęciu przewodu doktorskiego...
...

3.3.3.

27 kwietnia 2019 roku Kandydat – **mgr Szymon ZWOLIŃSKI** – drogą elektroniczną dosyła dokumentację fotograficzną prac, mających stanowić „oryginalnie opracowane dokonanie artystyczne” ...
... a ponadto ...

... otrzymałem również ...

... wykaz aktywności po wszczęciu niniejszego przewodu kwalifikacyjnego ...

... tj. od czerwca 2014 do kwietnia 2019...

... z którego wynika, że:

...Kandydat w owym czasie zrealizował :

- 3 wystawy indywidualne

... mylnie podając 4

... gdyż ...

... wystawę indywidualną „**Omphalos**” z 2014 roku w Galerii nad Wisłą w Toruniu wykazywał w dokumentacji wszczynającej przewód doktorski ...

- 15 wystaw zbiorowych w Kraju

... tu znów 2 wystawy z 2014 roku, były wykazywane, jako aktywność twórcza w dokumentacji wszczynającej doktorat ... więc nie należy ich w tym miejscu wykazywać ...

- 7 wystaw zbiorowych za granicą

... w Tajlandii, na Litwie, w Niemczech i na Ukrainie (4-krotnie)

- sprawował Opiekę Kuratorską wystawy zbiorowej „**Spotkania ze Sztuką: „holografia**” w Galerii w Tonacji Serca we Wrocławiu w 2015 roku....

- współtworzył grupę **Fundacja jak Malowana** realizując od września 2015 roku 9 działań we współpracy z Miastem Poznań ...

3.3.4.

Kandydat, jak widać jest stosunkowo aktywnym twórcą ...

... dla jakich powodów ...

... nie załączył do dokumentacji doktorskiej zaktualizowanego wykazu swojej aktywności ...

... skoro to może działać na jego korzyść ...?

... tego nie wiem ...!?

... tego nie rozumiem ...!??

4.

OCENA

ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

i

AKTYWNOŚCI TWÓRCZEJ KANDYDATA

Zacznę jednak w innej kolejności
najpierw od
aktywności i dorobku artystycznego (pkt. 4.1. i pkt. 4.2. wraz z podpunktami)
a później, przejdę do
rozprawy doktorskiej (pkt. 4.3. i pkt. 4.4 wraz z podpunktami)

4.1.

OCENA AKTYWNOŚCI

PRZED

WSZCZĘCIEM DOKTORATU

Nie będę oceniał dorobku mgr Szymona ZWOLIŃSKIEGO do czasu wszczęcia przewodu doktorskiego, albowiem uczyniła to – *przecież* – pozytywnie Rada Wydziału Rzeźby i Działań Przestrzennych UA w Poznaniu, wszczynając Kandydatowi przewód doktorski z dziedziny sztuk pięknych.

Niemniej ...

... chciałem zauważyć, iż widać tu dość wszechstronnego autora, który umiejętnie i ze swadą porusza się w obszarze Rzeźby. Podejmuje eksperymenty formalne, materiałowe i technologiczne. Igra ze znaczeniem pojęć, tytułując celnie swoje prace, ot choćby „*Nocne émy miastowe – wóciékta su...*” z 2013, albo inna realizacja z tego ciágu „*Nocne émy miastowe – Samiec Alfa*” z 2012.

Akurat te dwa utwory zwiastujã zacięcie autora do komentowania rzeczywistoóci, co w pełni objawia się w jego „*częóci pisemnej*” doktoratu.

Cykl „*Bez tytułu (głowy)*” realizowany na przestrzeni 2013/2014 roku, jak i cykl „*Deformacje 2013/2014*” dokumentuje jego możliwości modelowania rzeźbiarskiego, jak i nadawania swoim dziełom wartości ekspresyjnych znaczeń.

4.2. OCENA AKTYWNOÓCI PO WSZCZĘCIU DOKTORATU

Mnie – *jednak* – jako Recenzenta najbardziej będzie interesowa aktywnoóć Kandydata od czasu wszczęcia doktoratu tj. od czerwca 2014 roku oraz poziom i jakoóó opracowania pracy doktorskiej, a takżę osiągnięte rezultaty...

4.2.1.

Aktywnoóć i dokonania Kandydata po wszczęciu przewodu doktorskiego została przeze mnie już przywołana w pkt. 3.3.3. tej Recenzji. Nadal podtrzymuję swojã jak najbardziej pozytywnã opinię o jego działalnoóci kulturotwórczej, którã to wyraziłem w pkt. 3.3.4. niniejszej Recenzji.

4.2.1.1.

Dodam tu tylko pewne spostrzeżenie ...

... cieszy mnie, że nasz Kandydat prócz uczestnictwa w oficjalnym i uznanym nurcie życia galeryjnego i muzealnego, podejmuje też działania „*alternatywne*”, nawiãzujãc współpracę z różnymi organizacjami, fundacjami, działającymi w órodowiskach „*potocznych, powszednich*”, żyjącymi „*obok wielkiego*” życia ...

... to cenna i wartoóciowa postawa !

4.2.1.2.

W dosłanej dokumentacji fotograficznej prac powstałych po wszczęciu doktoratu – *a nie zaliczanych przez naszego Kandydata do zestawu stanowiącego „oryginalnego dokonania artystycznego”* – zwracam uwagę na cykl „*(O)presja*” powstały w 2018 roku, a składający się z 8 obiektów o niezbyt dużym wymiarze, bo: 23 x 23 cm.

Ujmuje mnie tu wyczuła prostota kompozycyjna i syntetyczna rozgrywka kontrastem miękkih form białych, z „*inaczej*” miękкими formami intensywnie czerwonymi.

Poszczególne realizacje wpisujã się w formę kwadratu ... szkoda, że autor nie podaje – *trzeciego wymiaru, tak istotnego w rzeźbie – głąbokoóci.*

Kandydat tymi pracami pokazuje, iż nieobce jest mu komponowanie „*czysto-formalne*”. W tych obiektach Szymon i tak zawarł wiele sugestywnej ekspresji. Jednak, tak to skomponował, że owa ekspresja nie narzuca się krzykliwie, nie zagłuszała wysublimowanych walorów estetycznych tych kompozycji ...

To bardzo dobrze, że te dzieła znalazły się w zestawie dokumentującym działania paralelne do realizacji „*doktorskich*” ... !!!

4.2.1.3.

Również wśród dosłanej dokumentacji fotograficznej znalazły się realizacje modularne o tytule „*Entropia*” powstałe bodajże w 2015 roku.... Żałuję, że dokumentacja fotograficzna zdawkowo ukazuje zamysły kompozycyjne autora...

Ale i tak – *i w tym przypadku* – widzimy inklinacje do strukturalnego budowania form przestrzennych. Nie ma tu żadnego napuszenia ekspresjã znaczeń, symboli ... mamy za to chęć podejmowania prostych doówiadczeń z formã, obserwacjã wzajemnych zależnoóci jakoóci plastycznych...

... doceniam te próby ... !!!

4.2.1.4.

Nie pominię też cyklu „*Bez tytułu (demony)*” prowadzony przez naszego Kandydata – *jak napisał* – od 2014 do 2017 roku, na który składają się formy przestrzenne o niezaprzeczalnych inspiracjach zoomorficznych...

Wprawdzie w dokumentacji fotograficznej przygotowanej na czas wszczęcia doktoratu znajduję podobne formy, o podobnych inspiracjach datowane na rok 2013 ... ale niech będzie ... w końcu Autor wie lepiej ... więc nie będę małostkowo badał dalej tej sprawy...

... o nie ... !

... jednak należy się sprostowanie z mojej strony ...

... przepraszam ...

... Autor rzeczywiście „wie lepiej” ... albowiem wspomina w dalszym ciągu swego opisu do tych prac, że już 2013 roku realizował ten cykl, lecz – *jak sam napisał w dosłanym opisie* – „*Rzeźby białe i szkice z lat 2013-14 nie wyglądają na dokumentacji ciekawie*” ...

Formy te – o niewiadomej wielkości – zasadzają się na paradoksie...

... mają się podobać...

... są „ślizne”, gładkie, błyszczące, kolorowe, o niby milej formie zwierzątka ...

... tymczasem ...

... z ponadnaturalnego otworu gębowego wyrastają im zębiska, budzące grozę i zdziwienie zarazem. Nawet jeśli część zoomorficznych „(demonów)” – *jak je „roboczo” nazwał autor* – ma zamknięte mordki „w ciup”... to i tak, czai się świadomość, że raptem – *ot tak niespodziewanie i nie wiedzieć dlaczego* – ów „ciup” zamienić się może w przerażającą zębatą paszczę ...

... z drugiej strony są one „zabawne”, igrające ze odczuciem strachu, a nawet ośmieszające „strasznie straszne strachy” ...

... ale i tak ...

... powołują jednak – z podświadomości – irracjonalny lęk ...

...

... trzeba pogratulować Kandydatowi owego umiejętnego balansu, niejednoznaczności odczuć, dotykanie kiczu i eksperymentowania ze znaczeniami ... !!!

... !!!

Jakoś nie mogę się oprzeć skojarzeniu, że cykl „*Bez tytułu (demony)*” znakomicie koresponduje – z *pasjonującym naszego Kandydata* – zamysłem o niebezpieczeństwie, jaki niesie z sobą system Konsumpcjonizmu, który – *wprawdzie* – mami nas pozorną powabnością ...

... tymczasem ...

... ewoluuje w nienasyconą żarłoczność ...

...

... tak, jak to właśnie sygnalizują „(demony)” Szymona ZWOLIŃSKIEGO...

...

... ach, jeszcze jedno ...

... akurat te prace są „wystarczająco dobrze” udokumentowane ...

... co, nie zawsze przydarza się naszemu Kandydatowi ...

4.3.

OCENA

MERYTORYCZNEJ CZĘŚCI ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

czyli

jak ją zwał Kandydat

„części praktycznej”

Skoro już przywołałem „Rozprawę Doktorską” ...

... to przejdźmy do niej...

... oczywiście trzymam się wykładni, że w dziedzinie sztuk plastycznych Rozprawa Doktorska to oryginalne dokonanie artystyczne ...

... później w dalszej części – pkt. 4.4. – odniosę się do „części pisemnej” Rozprawy Doktorskiej.

4.3.1.

Nie będę wracał do szkiców zawartych w *Załączniku nr 2 „Dokumentacja projektów do pracy doktorskiej”* ze str. 87-89, albowiem do tego odnosiłem się bezpośrednio w pkt.3.2. oraz w pkt. 3.2.2. i pkt. 3.2.3.

A poza tym w wielu miejscach tej Recenzji nawiązywałem do owych „projektów pracy doktorskiej” ...

W zasadzie pkt. 3. – *w całości ze wszystkimi podpunktami* – dotyczy zaanonsowanych problemów barku udokumentowania oryginalnego dokonania artystycznego w Rozprawie Doktorskiej.

4.3.2.

Dlatego przejdę do oceny nadesłanego 27 kwietnia 2019 roku przez Szymona ZWOLINSKIEGO materiału uzupełniającego.

4.3.2.1.

... cóż ...
... są to „fotki” ...
... nie tak ma wyglądać dokumentacja oryginalnego dokonania artystycznego ...
... nie ...
... nie tak ... !
...
... ale ...
... o tym już wiemy ...
... wie to też Nasz Kandydat ... !
...

4.3.2.2.

... możliwe, że **wystawa** oryginalnego dokonania artystycznego pomoże w ocenieniu i docenieniu „dzieła doktorskiego” ... ?
... dlatego ...
... proponuję nie zatrzymywać się nad „doraźnością” dokumentacji fotograficznej ...
... a ...
... spróbować sięgnąć – o ile się da – do meritum problematyki kompozycji przestrzennych wypracowanych w wyniku realizacji przewodu doktorskiego ...
...

4.3.2.3.

Nasz Kandydat przyjął założenie, że zajmie się transformowaniem przestrzennym logotypów potężnych korporacji ugruntowanych na rynku globalnym. Tak napisał o tym na str. 76 Rozprawy w swojej Konkluzji: „*Skupiłem się na tych firmach, którymi z różnych przyczyn fascynowałem się jako młodzieniec, a których długoterminowe działania okazały się dla mnie kompletną porażką moralną, pustymi wydmuszkami bez wartości, które afiliowały.*”

Przyglądając się – na dosłanej dokumentacji uzupełniającej – owym transformowanym kompozycjom widać, jak dalece – pierwotnie „płaskie” – formy graficzne, zostały przez Naszego Kandydata uprzestrzennione.

Powstałe kształty ewoluują w kierunku bliżej nieokreślonego zoomorfizmu, stając się jednak bardziej samodefiniującymi się autorskimi utworami przestrzennymi ...

... mamy tu przykład, ekwilibrystycznego traktowania pierwotnego znaku, daleko posuniętych wariacji i alternatywnych rozwiązań zmierzających do autonomizacji formy...

...

4.3.2.4.

... czy taka kombinatoryka może być programem dla prac artystyczno-badawczych... ?
...
... a jakże ...
... bez wahania odpowiem ...
... może ... !!!
...
... czy osiągnięte efekty tego postępowania spełniają zamierzone oczekiwania ... ?
... hmmm ...
... efekty tej drogi bez wątplenia są ...
... ale ...
... jakie były w istocie spodziewane oczekiwania ... ?
... o to trzeba by spytać samego Autora ...
...

4.3.2.5.

... chociaż ...
... Kandydat w jakiś sposób, już odpowiedział na to – *nie zadane mu przecież* – pytanie ...
... mianowicie ...
... w pierwszych frazach Konkluzji w „Rozprawie Doktorskiej” na str. 75 napisał :
... „*nie jestem pewien kierunku rozwoju swojej tożsamości artystycznej*” ...
...
...
... jest to rozbrajająco szczerze ...
... czym mnie znów ujmuje ... !!!

4.4.
OCENA
„CZĘŚCI PISEMNEJ”
ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Tak jak już napisałem w pkt. 3.2.4. swojej Recenzji ...

... jest to – *bez wątpienia* – bardzo mocna część niniejszego doktoratu ... !!!

4.4.1.

Nasz Kandydat na stronach swojego wywodu dowodzi znawstwa problematyki sztuki, wydarzeń najnowszych, panujących aktualnie trendów i nurtów z historii. Imponuje zaangażowaniem w problematyki społeczne związane z korporacjonizmem, konsumpcjonizmem ...

4.4.2.

Wątek „*sztuki zaangażowanej*” ma dużą i obszerną reprezentację... Nasz Kandydat wskazuje – *w swojej dysertacji* – pewien wycinek z tego nurtu... Przyznam, że dokonany wybór jest przejmująco reprezentatywny i odpowiedni dla emocjonującej, acz rzeczowej narracji prowadzonej przez Doktoranta...

... powtórzę to jeszcze raz ...

... jestem pod ogromnym wrażeniem tego opracowania ...!!!

... cenię za to Naszego Kandydata ... !!!

4.4.3.

Demaskuje wszech-ogarniający dyktat Konsumpcji, podporządkowującej sobie bezwzględnie coraz to szersze obszary życia...

... przejmujące stwierdzenia o „*przekształcenie się konsumentów w towary*” ...

... czy przywoływane przez Kandydata wyniki badań psychologów, mówiących o tym, że „*od 1990 – 2000 roku, nakłady finansowe na reklamę dla dzieci, wzrosły ponad dwudziestokrotnie*”, gdyż „*...dzieci to najmniej wyrafinowani konsumenci. Mają najmniej, a chcą najwięcej i niezmiernie łatwo jest je zwieść*”... a dalej „*psychika najmłodszych jest nieukształtowana i można manipulować ich potrzebami, a tym samym tworzyć gusta przyszłych nabywców*” ...

... porażają ...

...

... powyższe cytaty są ...

... zaczerpnięte ze strony 71 „Rozprawy Doktorskiej” Szymona ZWOLIŃSKIEGO...

... gorąco polecam lekturę tego tekstu ...

4.4.4.

... ta przejmująca ...

... bezwzględność mamiącego nas Systemu ...

... raz jeszcze przywodzi mi na myśl prace „*Bez tytułu (demony)*” autorstwa Naszego

Kandydata, o których pisałem w pkt.4.2.1.4. tej Recenzji ...

4.4.5.

Odnoszę nieodparte wrażenie, że nasz Kandydat całą swoją energię zogniskował na części teoretycznej, tej pisemnej, która w dziedzinie sztuk plastycznych – *jak to już wcześniej było dowodzone* – ma być opisem przyjętych założeń i osiągniętych rezultatów ...

„Część teoretyczna” jest w wypadku naszego Doktoranta częścią „wiodącą” ...

... stąd być może ...

... opisowi swoich dokonań związanych z Pracą Doktorską poświęcił zdawkowe fragmenty, aby nie rzec kilka zdań...

... cóż ...

... może jest to wynik specyficznie pojętej „*skromności*” ... ?

... sam już nie wiem ...?

5.

SUGESTIA WOBEC RADY WYDZIAŁU

Ośmielę się zasugerować Radzie Wydziału wydanie drukiem „części teoretycznej” Rozprawy Doktorskiej Szymona ZWOLIŃSKIEGO.

Wymagałoby to jeszcze oczywistych prac redakcyjnych.

Ja ze swej strony deklaruję gotowość do przekazania zanotowanych w trakcie pracy nad Recenzją: uwag, spostrzeżeń, zauważonych błędów, niedociągnięć, pominięć bibliograficznych i błędów leksykalnych... etc.

... przy takiej pracy nic dziwnego, że się one przytrafiają...

6. PODSUMOWANIE

Czy te zauważone przez Recenzenta błędy, niedociągnięcia, zgłoszone zastrzeżenia i uwagi wpływają na ostateczną ocenę Pracy Doktorskiej ... ?

... oczywiście, że tak ...!

... lecz ...

... apeluję również ...

... o docenienie tych walorów, na które też – *jako Recenzent* – zwracałem pozytywną uwagę ...

... tak ,aby w nadmiarze formalizmu ...

... nie zaprzepaścić istotnych wartości, których dokonała i niesie z sobą ...

... osoba Szymona ZWOLIŃSKIEGO ...

... proszę zastosować właściwą miarę ...

...

6.1.

... ja ze swej strony, jako Recenzent musiałem zwrócić uwagę na niedoskonałości i uchybienia...

... lecz ..

... w oglądzie całości dokonań Kandydata ...

... nie mam najmniejszej wątpliwości, co do słuszności poparcia wniosku o nadanie Szymonowi ZWOLIŃSKIEMU stopnia Doktora Sztuk...!

6.2.

Jeszcze jedno :

... osobiście nie poznałem mgr Szymona ZWOLIŃSKIEGO ...

... *aczkolwiek stanie się to – zapewne – w związku z moją obecnością na procedurze obrony doktoratu w dniu 13 czerwca 2019 roku w Poznaniu...*

... niemniej ...

... zapoznawszy się z całą dokumentacją przewodu doktorskiego, która oczywiście, że ma mankamenty, niedoskonałości i niedociągnięcia – *o czym bardzo dużo w tej Recenzji było mowy...*

... uzyskałem wizerunek bardzo ciekawej młodej osoby...

... o dużym potencjale twórczym i intelektualnym.

... o walorach ... *chciałbym tu rzec – moralnych ... ale przecież, nie znam zupełnie człowieka...*

... choć ...?

...

...

Jest on uzdolnionym artystą, wrażliwym na sprawy społeczne...

Jest skromnym i pracowitym ...

... ambitnym i dociekliwym...

... dążącym do osiągnięcia obranego celu...

... poszukującym eksperymentatorem ...

...

... może się mylę, a może wcale nie ... ?!

... każdy sensowny zespół ludzki mając w swoich zasobach takich osobników, może się ciekawie i dobrze rozwijać ...!

... czego Państwu życzę ...!

... skorzystajcie z potencji tegoż osobnika i wzmacniajcie go ...

... otrzymacie jeszcze więcej ...

7. **KONKLUZJA**

1.

Na podstawie oceny:

1.1.

przedstawionej rozprawy doktorskiej zatytułowanej „**Re/interpretacje zła na podstawie realizacji wybranych artystów i własnego doświadczenia**” autorem której jest **mgr Szymon ZWOLIŃSKI** z UA w Poznaniu, którą zrealizował pod kierunkiem promotora dr hab. Karoliny KOMASY (prof. UA Poznań) oraz promotora pomocniczego dr Jarosława BOGUCKIEGO (UA Poznań) jak również :

1.2.

dotychczasowej aktywności artystycznej Kandydata do stopnia Doktora ...

1.3.

angażowania się Kandydata w projekty kulturowe ...

1.4.

wrażliwego i szerszego spojrzenia na sprawy kulturowe ...

2.

Popieram wnioski o nadanie Kandydatowi stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne.

3.

Stwierdzam – *tym samym* – iż **mgr Szymon ZWOLIŃSKI** z UA w Poznaniu **spełnia wymogi art. 13 Ustawy o Stopniach i Tytułach Naukowych.**

4.

Wniosuję do Rady Wydziału Rzeźby i Działań Przestrzennych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu o przyjęcie pracy doktorskiej i dopuszczenie jej do publicznej obrony.

recenzent pracy doktorskiej:

prof. Christos MANDZIOS
rzeźbiarz

ASP Wrocław
kwiecień – czerwiec
2019